SŁUCH FONEMATYCZNY

Słuch fonematyczny (słuch fonemowy) to zdolność, dzięki której rozróżniamy fonemy, czyli najmniejsze elementy mowy, takie jak wyrazy, sylaby, głoski.

Słuch fonematyczny wykształca się we wczesnym dzieciństwie, między 1 a 2 rokiem życia. Proces ten kończy się wraz z pełnym ukształtowaniem mowy, czyli między 6 a 7 rokiem życia.

Jednym ze wskaźników osiągnięcia przez dziecko dojrzałości szkolnej, jest prawidłowo rozwinięty słuch fonematyczny, a także poziom analizy i syntezy słuchowej.

Deficyty w zakresie słuchu fonematycznego mogą być po pierwsze, przyczynami zaburzeń rozwoju mowy, a później prowadzić do trudności w czytaniu i pisaniu.

Ćwiczenia rozwijające słuch fonematyczny:

1. Rozpoznawanie głosów zwierząt, zjawisk przyrodniczych, dźwięków instrumentów muzycznych, pojazdów, maszyn, urządzeń
2. Pokazywanie przedmiotów i obrazków zaczynających się na określoną głoskę
3. Segregowanie obrazków według odpowiednich głosek
4. Dobieranie rymujących się nazw obrazków
5. Nauka wierszyków i piosenek[1]
6. Wyodrębnianie głosek i sylab w wyrazie
7. Tworzenie wyrazów z rozsypanek
8. Odtwarzanie rytmu poprzez wyklaskiwanie go
9. Zabawa w „złośliwe echo"- podawanie wyrazów o przeciwnym znaczeniu niż usłyszane[2]
10. Różnicowanie słów o podobnym brzmieniu - dziecko wskazuje obrazki po usłyszeniu nazw

[1] https://www.poradnikzdrowie.pl/zdrowie/laryngologia/sluch-fonematyczny-jak-sprawdzic-cwiczenia-aa-WbBV-qdTR-EUAM.html
[2] https://www.hellozdrowie.pl/sluch-fonematyczny-definicja-zaburzenia-cwiczenia-w-jaki-sposob-przeprowadza-sie-badanie-sluchu-fonematycznego/#cwiczenia-sluchu-fonematycznego

11. Tworzenie wyrazów zaczynających się na określoną sylabę: wo - woda, bu - buty, itd.
12. Rozpoznawanie obrazków na podstawie pierwszych głosek ich nazw. Pokaż obrazek, którego nazwa zaczyna się np. na „b"
13. Układanie domina obrazkowo-głoskowego, wyszukiwanie ciągu obrazków tak, by ostatnia głoska wyrazu była początkową głoską następnego, np. nos - sok - kot - tor - rak, itd;

Odgłosy zwierząt :

https://youtu.be/3oE8dF4HPAE

Odgłosy natury:

https://youtu.be/JwbMnvfN2y8

Dźwięki instrumentów:

https://youtu.be/MadTiSUv4Jo

Karta pracy nr 1

Wytnij i dobierz obrazki, których nazwy się rymują

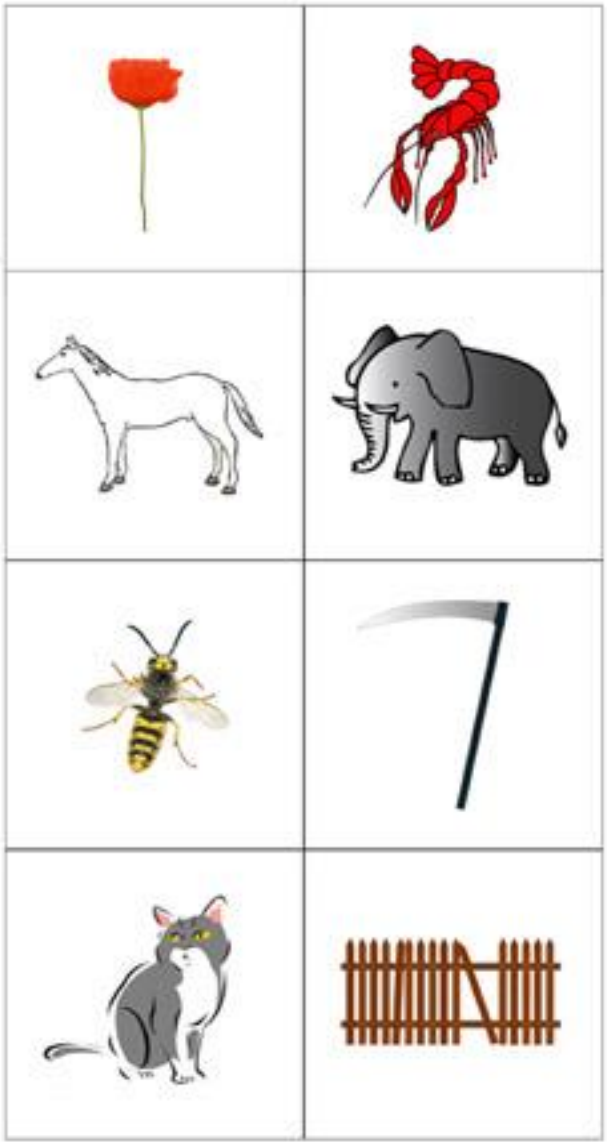

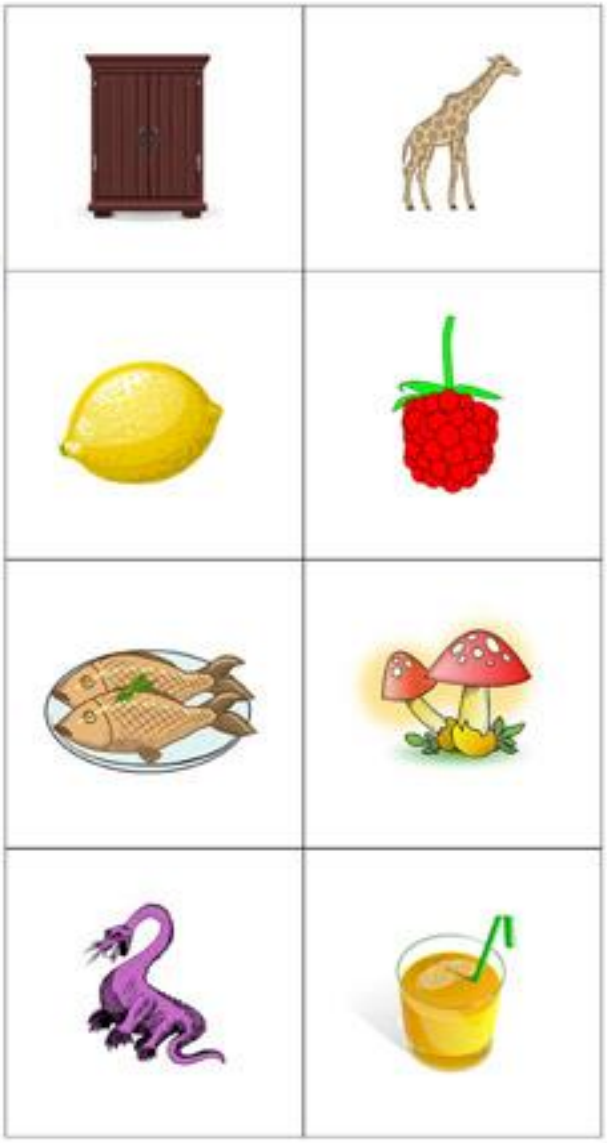

Karta pracy nr 2

Połącz czerwoną kredką obrazki, których nazwy zaczynają się tą samą głoską.
Zdolność rozpoznawania głosek na początku wyrazów.

Połącz niebieską kredką, obrazki, w których nazwach na końcu jest ta sama głoska.
Zdolność rozpoznawania głosek na końcu wyrazu.

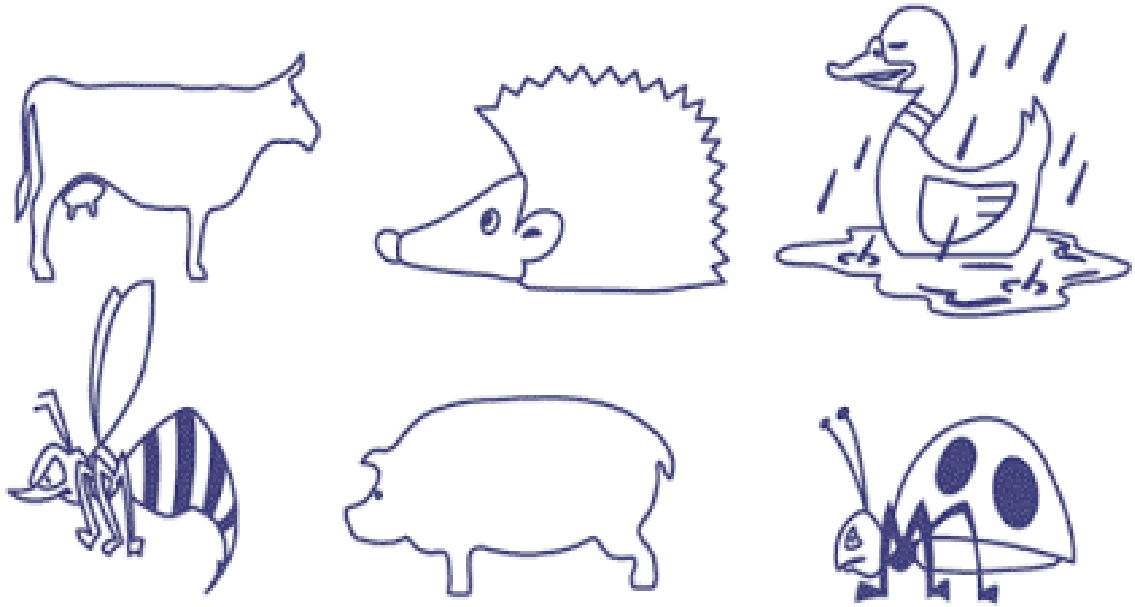

Karta pracy nr 3

Podziel nazwy obrazków na sylaby